

Cykl spotkań z Jean-Claudem Caillaux

Ojciec Józef Wrzesiński i jego sposób podejścia do walki z ubóstwem

Polska – 19-23 lutego 2007

Jean Claude Caillaux, ojciec 5 dzieci, wraz z żoną od 1982r. są permanentnymi wolontariuszami Ruchu ATD Czwarty Świat. Początkowo pracował we Francji, potem spędził cztery lata w Nowym Orleanie i rok w Madrycie. Obecnie mieszka w Paryżu, gdzie zajmuje się osobami żyjącymi na ulicy. Filozof, teolog i biblista, jest autorem wielu książek i artykułów o księdzu Józefie Wrzesińskim.

Oto kilka refleksji, jakimi dzieli się z nami Jean Claude Caillaux, przed spotkaniami w Polsce:

- ***O myśli Ojca Józefa Wrzesińskiego...***

Ludzie nie pozostają obojętni wobec nędzy i towarzyszącej jej przemocy. Starają się na nie odpowiedzieć pomagając jak potrafią..., ale są bezradni wobec zjawiska, które zdaje się przybierać coraz większe rozmiary.

Ojciec Józef Wrzesiński, założyciel Ruchu ATD Czwarty Świat (1917-1988), ma nowatorską wizję świata. Nie proponuje recepty, która dawałaby gwarancję skuteczności... Pokazuje, że najuboższy staje się w najwyższym stopniu pytaniem postawionym naszemu człowieczeństwu. Jeśli nie chcemy go słuchać, bardziej jeszcze go izolujemy.

Nędza zostanie pokonana jedynie wówczas, gdy temu, kto jest najsłabszy zostanie przyznane bezwarunkowe pierwszeństwo.

Jest to wymaganie etyczne, adresowane do każdej ludzkiej istoty, bez względu na to, czym się zajmuje i jakie są jej przekonania polityczne, religijne czy jakiegokolwiek inne. Chodzi o człowieka i jego wolę jedności, a więc braterstwa opartego na sprawiedliwości.

<<<<>>>>

Towarzyszenie osobom czy rodzinom będącym w najtrudniejszej sytuacji nie jest niczym oryginalnym ani czymś wyjątkowym tylko dla Wrzesińskiego.

Nie jest niczym oryginalnym prowadzenie działalności w społecznościach pozostających na marginesie.

To, co wyjątkowe to, z jednej strony udzielanie bezwarunkowego pierwszeństwa najuboższemu z tych, pośród których jesteśmy.

A z drugiej, mierzenie wszystkiego, w każdej dziedzinie, miarą najuboższego.

Kiedy pisze: „*postawić w centrum najbardziej ogołconego człowieka, to w jednym człowieku ogarnąć całą ludzkość*”, to chce powiedzieć, że nędzna ludzka istota jest, w swojej wyjątkowości, gwarantem uniwersalności naszej myśli. To, co jej dotyczy, bezpośrednio dotyczy wszystkich ludzkich istot.

Inaczej mówiąc, istotne spojrzenie na ludzki los jest kształtowane przez najbiedniejszą z ludzkich istot.

Umieścić najsłabszego w centrum to całkowicie odwrócić system wartości: jeśli rzeczywiście w naszym sposobie rozumowania myśl o najuboższych zajmowałaby główne miejsce, wówczas nastąpiłaby zmiana środka ciężkości całego myślenia.

Wejść w takie całkowite odwrócenie perspektywy to chcieć „*przekształcić świat na nowo, od dołu*”, nie po to jednak, by sprowadzić go do najmniejszego wspólnego mianownika, lecz by wciąż zadawać sobie to pytanie: „***Kto z kogo powinien czerpać wzór? Kto posiada doświadczenie życiowe (...) niezbędne do tego, by odnowić świat i jego instytucje?***”

<<<<>>>>

Józef Wrześniński stoi na straży konieczności, która jest radykalnym wezwaniem.

Raz sformułowana natychmiast uwypatnia braki naszych projektów i prac, zwłaszcza w demokratycznych strukturach albo w sposobie, w jaki odpowiadamy na ubóstwo poprzez politykę socjalną czy akcje charytatywne.

Ona właśnie, na konkretnych przykładach, jest przedmiotem naszej wspólnej refleksji na spotkaniach.

• ***Duchowy wymiar myśli Ojca Józefa Wrześnińskiego...***

Lektura Ewangelii ukazuje Jezusa bliskiego tym, którzy są niczym dla innych. Tak dalece przyznaje im pierwszeństwo, że całkowicie się z nimi utożsamia: „*To, co uczyniliście jednemu z tych najmniejszych, mnieście uczynili.*”

Cała Biblia jest pytaniem: „*Co uczyniłeś twojemu bratu?*” A pytanie to prowadzi wierzącego do poznania prawdy o nim samym.

Ojciec Józef Wrześniński, założyciel Ruchu ATD Czwarty Świat, który sam pochodził ze świata ubóstwa i wiedział, czym jest wstyd i upokorzenie, otworzył drogę duchowości karmiącej się spojrzeniem i życiem najuboższych.

Przez całe życie nie przestawał pytać: „Co uczyniłeś twojemu bratu? Co jesteś gotów robić i myśleć, by wziąć w całej pełni pod uwagę tego, kto jest zawsze odrzucany, by umieścić go w samym sercu twoich poszukiwań, twojej woli działania i myślenia?” Bo *„wiedzieć, co sądzą najubożsi jest istotnym sprawdzianem, jest bowiem sprawdzianem tego, czego oczekuje od nas Jezus Chrystus. Najuboższy staje się miarą naszego zaangażowania wobec Boga i Jego planów względem świata”* pisał w jednej ze swoich książek.

Duchowość ta była postrzegana przez Ojca Józefa jako *„rodzaj zrozumienia drugiego człowieka, komunია z drugim człowiekiem, która czyni go tym ważniejszym, tym większym, im jest mniejszy i słabszy”*.

Doświadczenie życia osób najbardziej dotkniętych ubóstwem staje się pytaniem o same korzenie naszych zachowań i naszego sposobu życia, myślenia, wiary. Kwestionuje ono sposób, w jaki porozumiewamy się z Bogiem, kwestionuje bowiem sposób, w jaki wydaje nam się, że Go postrzegamy. *„Zrozumiałem, pisze dalej Ojciec Józef, że bez [najuboższych], wyobrażamy sobie Bożą miłość nie mniej ale inaczej, niż ona wygląda. Możemy popełnić błąd nie co do jakości czy głębi miłości, ale co do samej natury Boga.”*

Sposób, w jaki w Ewangeliach kontemplujemy „tajemnicę” Jezusa, którego Ojciec Józef uważał za *„Syna Bożego, który stał się człowiekiem ubóstwa”*, nie jest bez znaczenia... Prowadzi on do określenia sposobu, w jaki istniejemy w Kościele.

<<<<>>>>

W naszych spotkaniach wokół duchowości Ojca Józefa chodzi nam o to, by razem postępować naprzód drogą, jaką przed nami otwierają najubożsi. Jeśli będziemy uważnie słuchać ich słowa prawdy, zawsze zrozumiemy dokąd nas prowadzą.

Zapraszamy do udziału w cyklu debat odbywających się pod hasłem :

Drogi wolności i godności

Szczegółowy program spotkań w Kielcach, Krakowie oraz Warszawie od 18 do 23 lutego będzie dostępny na stronie www.atd.org.pl od 1 lutego

W Warszawie:

- ▶ **Czwartek, 22 lutego o godz. 18 :** wykład w Instytucie Francuskim *„Najubożsi partnerami w demokracji” - Refleksje wokół idei ojca Józefa Wrzesińskiego*
- ▶ **Piątek, 23 lutego o godz. 18 :** spotkanie – KIK Warszawa *„Spotkanie z najstarszym jako źródło nowej duchowości”*
Ojciec Józef Wrzesiński i jego sposób podejścia do walki z ubóstwem